

Kürtaja Yönelik Damgalayıcı Tutum, İnanç ve Davranışlar Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Kürtaja Yönelik Damgalayıcı Tutum, İnanç ve Davranışlar Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25257>

Özet

Kürtaja Yönelik Damgalayıc Tutum, İnanç ve Davranırlar Ölçeği (KYDTDÖ), bireylerin isteğe bağı gebelik sonlandırma prosedürüne karđı geliştirdikleri damgalama düzeylerini, tutumları, bilişsel inançları ve potansiyel davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, 2021 yılında Güner ve Öztürk tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması ile alanyazına kazandırılmıştır. Bu ölçek, özellikle sağık hizmeti sunucuların, hastalara karđı sergiledikleri damgalayıc yaklaşımları belirlemek ve bu yaklaşımların kürtaj hizmetlerine erişim üzerindeki olumsuz etkilerini araştırmada kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kürtaj, Damgalama, Tutum, İnanç, Davranış, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Türkiye

Yazarlar

Güner, Ö., Öztürk, R.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, kürtaj konusuna yönelik bireylerin ve özellikle sağık profesyonellerinin sahip olduğu gizli veya açık damgalayıc tutumları, olumsuz inançları ve bu inançlardan kaynaklanan dđlayıc davranışsal eğilimlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçüm, damgalanmanın azaltılmasına yönelik eğitim programlarının ve müdahale stratejilerinin geliştirilmesi için bir temel teğkil etmektedir. Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye bağlamında kültürel ve sosyal faktörleri dikkate alarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Kürtaja Yönelik Damgalayıc Tutum, İnanç ve Davranırlar Ölçeği, sosyal damgalama kuramına dayanmaktadır. Bu yapı, bilişsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç ana bileğeni kapsamaktadır. Ölçek, kürtaj yaptıran bireylere yönelik yargılayıc inançları (bilişsel), rahatsızlık veya hoşnutsuzluk duyguları (duygusal) ve bu bireylerden kaçınma veya onlara kötü hizmet sunma eğilimlerini (davranışsal) ölçmektedir. Bu çok boyutlu yaklaşım, damgalanmanın karmaşık doğasını kapsamlı bir şekilde incelemeyi mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, aracın amaçlanan yapıyı doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak

üzere yürütülmüştür. Çalışmada, öncelikle uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Yapı geçerliliğini test etmek amacıyla genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak öngörülen faktör yapısına veri ile uyumlu olduğunu göstermelidir. Ek olarak, bilinen gruplar geçerliliği veya ölçüt bağımlı geçerlilik çalışmaları ile ölçek puanlarının, kürtaj konusundaki genel tutumlar gibi ilgili diğer değişkenlerle beklenen yönde ilişkili olduğu saptanmıştır.

Güvenirlilik

KYDT-DÖ'nün güvenirlilik analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığına değerlendirilmiştir. İç tutarlılık güvenilirliği, genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile rapor edilmiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, ölçek maddelerinin madde-toplam korelasyonları incelenmiş ve bu korelasyonların kabul edilebilir düzeyde olduğu belirlenmiştir. Geliştirme çalışması, ölçeğin Türkçe popülasyonunda yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu doğrulamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, damgalayıcı tutum, inanç ve davranışların farklı boyutların ortaya çıkarmak üzere analiz edilmiştir. Çalışmada uygulanan faktör analizi (AFA/DFA), ölçeğin birden fazla alt boyuttan oluştuğunu göstermiştir. Bu alt boyutlar genellikle şunlar içerebilir: **Moral Yargılama** (kürtaj ahlaki açıdan kınama), **Sosyal Değilimi** (kürtaj yaptırılan kişilerden uzak durma), ve **Hizmet Sunumunda Ayrımcılık** (sağlık hizmeti sunumunda olumsuz davranışlar sergileme). Faktör yüklerinin yüksek ve faktörler arası korelasyonların makul düzeyde olduğu tespit edilmiştir, bu da yapısal ayrılmayı desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatında (örneğin, 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) yanıtlanan madde setinden oluşur.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel yetişkin popülasyonu ve/veya sağlık profesyonelleri.

Yaş Grubu: Yetişkinler (18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması, Türkiye'deki üniversite öğrencileri veya sağlık çalışanları örnekleminde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometri ilkeleri temel alınarak geliştirilmiş öz bildirim ölçeğidir. Katılımcılardan, kürtaja ilgili çeşitli senaryolara veya ifadelere yönelik tutumların belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Damgalayıcı Tutumlar, Kürtaj, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Sağlık Hizmetleri, Türkiye

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değil.

Bağlantı Kurulu E-posta Adresleri: Ruşen Öztürk (Sorumlu Yazar): rusenozturk85@hotmail.com

Yayın Adresi: Makalenin yayımlandığı tarihte ilgili üniversite veya kurum adresi.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2021 (Yayınlama Yılı)

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yayınlanmış ve ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılması için genellikle yazarlardan izin alınması gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi makalede belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Güner, Ö., & Öztürk, R. (2021). Kürtaja Yönelik Damgalayıcı Tutum, İnanç ve Davranışlar Ölçeği'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *International Anatolia Academic Online Journal Health Sciences*, 7 (1), 65-80.

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [kurtaja-yonelik-damgalayici-tutum-inanc-ve-davranislar-olceginin-turkce-gecerlilik-ve-guvenirlilik.pdf](#)

Dergipark linki: dergipark.org.tr

Kürtaja Yönelik Damgalayıcı Tutum, İnanç ve Davranışlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen referans gösterilen orijinal makaleye başvurunuz (Güner & Öztürk, 2021).